



«ԼՈՅՍ» ԾԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻ ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

1895-1908 թթ. Կ. Պոլսում հրատարակվել է «Լոյս» պարբերականը, ուր տպված հոդվածները և երկերը որոշակի գաղափար են տալիս հայ իրական կյանքի զանազան երևույթների մասին: Ժամանակի ընթացքում «Լոյս»-ը փոխում է ոչ միայն իր պարբերականությունը, խմբագիրներին ու հրատարակիչներին, այլև իր ուղղվածությունը. «Լոյս»-ի փոփոխվող արտոնատերերի հետ փոխվում է նաև «Լոյս»-ի բնույթը. պոլսահայ բարբառով, թուրքերեն բառերի չարաշահումով առատ զովագրներին, խորհուրդներին, «Բառարան»-ներին, «Նամակատուի»-ին, «Նշանախոսություն»-ներին, «Հարսանիք»-ներին փոխարինում են գիտական (1902-1904 թթ.), գրական-գրականագիտական (1908 թ.), հրապարակախոսական բնույթի հոդվածներ: Նման փոփոխության ընթացքի, դերի ու վախճանի վավերական բացատրությունը տալիս է ինքը՝ «Լոյս»-ի փաստական հիմնադիր ու դրան մոր ուղղվածություն հաղորդող Մաղաքիա Օրմանյանը. «Կրոնական տեղեկությունները ընդարձակելու և ժողովրդականացնելու համար Դպրեվանքի վերատեսչությանն ատեն «Մասիս» կրոնաթերթի հրատարակության ձեռնարկած էի, այլ 1896-ի տազմապի պատճառով խափանած էր: Պատրիարքության ատեն ձեռնարկը վերսկսելու փափաքը ունեի, բայց պարագայից բերմամբ հազիվ 1905-ին կրցա զայն իրականացնել և «Լոյս» կրոնաթերթի հրատարակության սկսիլ հունիս 1(14)-ին, խմբագրապետությամբ Կյուլեսերյան վարդապետի՝ դպրեվանքի աշակերտության անդրամիկին, և վարչությամբ Կարապետ Խորասանճյան վաճառականին: Երկու տարի տևեց հրատարակությունը, այլ դադարեցաւ միթակամ պատճառներով: «Լոյս» կրոնաթերթը իր տեսակին մէջ ընտրելագույն վկայվեցաւ, որում գործակցեցան Դպրեվանքիներեն շատեր, և ես ալ անոնց հետ»¹: Այս իմաստով չափազանց մեծ է Բաբգեն Կյուլեսերյանի դերն իբրև հոդվածագիր ու խմբագիր: Հատկապես 1905-1906 թթ., սկսած մրա խմբագրապետության օրից, «Լոյս»-ում լույս են տեսնում կրոնագիտական (տոնագիտական, դավանաբանական, տոմարագիտական) ուսումնասիրություններ,

¹ Մ. Օրմանեան, Խոհք եւ խօսք: Երուսաղէմ, 1929, էջ 257-258:

մեկնաբանական երկեր, բարոյախոսական գրույցներ, աղոթքներ, ծիսական խորհուրդներ ու բացատրություններ, ուստի նպատակահարմար գտանք «Լոյս»։ 1895-1908 թթ. ընդհանուր մատենագրությունից առանձնացնել վերոհիշյալ 1905-1906 թթ. համարների մատենագիտությունը, մանավանդ որ այդ տարիների համարների կարևորությունը նկատի ունենալով երջանկահիշատակ Գարեգին Ա Կաթողիկոսի մտահղացմամբ ու ամփջական մասնակցությամբ 1987 թ. Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսության Ամթիլիասի տպարանում լույս տեսավ այդ տարիների համարների վերահրատարակությունը։ «Լոյս»-ի դերի ու ժողովրդականության մասին է խոսում թեկուզ այն փաստը, որ 1905 թ. 15-րդ և 16-րդ թվերը լույս են տեսնում 32-ական էջերով՝ նախորդ համարների 24-ական էջերի փոխարեն։

«Լոյս»-ի մատենագիտությունը կազմված է հետևյալ սկզբունքներով.

ա. Պահպանել ենք տարիների, համարների և մյուսերի հերթականությունը, որպեսզի կարելի լինի գծագրել «Լոյս»-ի ուղղվածությունը բնորոշող աստիճանական փոփոխությունների կորագիծը.

բ. Ամսագրի ուղղագրությունը թողել ենք անփոփոխ.

գ. Խորագրին հաջորդող և գծիկով բաժանված մյուսերը չափածո են.

դ. Ամեն մի մյուս ումի իր հերթական համարը.

ե. Նյութերից հետո նոր տողով տվել ենք անհրաժեշտ բացատրություններ մյուսերի բնույթի, թվանդակության, մշված անձանց մասին.

զ. Նշել ենք շարունակական մյուսերի նախորդ և յաջորդ համարները:

Մատենագիտության մաս չեն կազմում «Ծանուցում»-ները, խմբագրության հասցեով ստացված գրքերի ցանկերը, խմբագրության հայտարարությունները:

Վերջում տրվում են անձնանունների, տեղանունների և առարկայական ցանկեր:

Ա. ԶԵՅԹՈՒՆՅԱՆ

Լ Ո Յ Ս
ՆՈՐ ԵՐԶԱՆ
ԾԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
Կ. ՊՕԼԻՍ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
Արտօճատեր՝ ՎԱՀԱՆ ՎՐԴ. ՏԵՐ-ՄԻՆԱՍԵԱՆ
Խմբագրապետ՝ ԲԱԲԳԷՆ Ծ. Վ. ԿԻԻԼԷՍԵՐԵԱՆ
Տպարանատեր՝ Վ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Ծանոթ. Չստորագրված հոդվածները պատկանում են խմբագրապետ Բաբգեն Ծ. Վ.
Կյուլենեդրյանի գրչին: Տե՛ս № 1, ամսվամաթերթ:

Ժ տարի

Թիվ 1 1905 Հունվար 1

Բովանդակություն «Լոյս»-ի 1905 թվա-
կանի 52 համարների - էջ Ա
Ութ էջերից բաղկացած այս ցանկը
մուծվել է հետագայում, «Լոյս»-ի 1905
թ. հավաքածուն կազմելուց հետո:

1. «Լոյս»-ի մաղթանքը - էջ 1

Նոր տարվա առթիվ ջնորհավո-
րանքներ ու մաղթանքներ: Տե՛ս նաև
№ 293, 344, 730, 784:

2. Մաղաքիա արք. (Օրմանեան),
Թուղթ օրհնության - էջ 3

«Լոյս»-ի որդեգրելիք նպատակնե-
րի և ուղղության մասին խորհրդածու-
թյուններ:

3. Վահան վրդ. Պարտիզակցի,
«Լուսատուրչի կանթեղը եւ «Լոյս»-ը - էջ
5

Լուսավորչի կանթեղը «Լոյս»-ի մի-
ջոցով վառ պահելու մասին:

4. Առաջադրություն - էջ 6

«Լոյս»-ի վարչության հետապն-
դած նպատակների մասին:

5. Հաւատքի ցուքեր ու խօսքեր - էջ
7

Քաղվածքներ Եղիշեի ճառերից:
Ծար. տե՛ս № 24, 39, 97, 119:

6. Ամանոր - էջ 8

Հրապարակախոսություն:

7. Աղքատ փիլիսոփան - էջ 10

Մի դրվագ Սոկրատի աշակերտ
Արիստիպպոսի կյանքից:

8. Եղիշե եպս. Դուրեան, Անճառ
լոյսին ծագումն այսօր - էջ 11

Ներսես Շնորհալու շարականի
աշխարհաբար թարգմանությունը:
Ծար. տե՛ս № 18, 38, 48, 59, 69, 87,
94, 117, 128, 163, 276, 344:

9. Ռիւքերթ, խըտըր - Ըսաւ խը-
տըրն լաւերժապէս երիտասարդ ... -
էջ 12

Գերմանացի բանաստեղծ Ռյու-քերթի և պարսիկ գորավար Նըտըրի մասին՝ համառոտ մի ներածականով:

10. Հայ[աստամեայց] Եկեղեցին 1904ի մէջ - էջ 13

Եկեղեցական կյանքը «Մայրաքաղաք», «Բեմը», «Գաւառներ», «Կիլիկիա», «Դարեւանք», «Հայաստամեայց Եկեղեցին եւ միւս Եկեղեցիներ», «Հայաստամեայց Եկեղեցին Կովկասի մէջ», «Հայաստամեայց Եկեղեցին օտար հողերու վրայ», «Հայաստամեայց Եկեղեցին եւ անկիքան Եկեղեցի», «Հայաստամեայց Եկեղեցին եւ եկեղեցական մատենագրութիւն», «Կարգաթողութիւն եւ ամուսնալուծութիւն», «Ընդհանուր Եկեղեցի» ենթախորագրերով:

11. Յակոբ Նալեան, Եւփօն կամ Զափօնի կղզին - էջ 21

Խմբագրութիւնը «Հին էջեր» խորագրի ներքո խոստանում է հին բնագրեր հրատարակել, ինչպէս Հ. Նալյանի վերոհիշյալ եւ հայ մատենագիրների այլ երկեր: Ծար. տե՛ս № 27, 43:

12. Քսակ մը ոսկի - էջ 23
Սուրբ Անտոնի կյանքից մի դրոշմով:

13. Բրոնիկ - էջ 23
Ամանորյա շնորհավորանքների, էջմիածնի Սինդի, Վերծին և Ֆորթյունն Մալեզյան քույրերի հաջողությունների, կառավարական պարգևների, Գարեգին վրդ. Խաչատրյանին Պեշկիթաշի Ս. Աստվածածին եկեղեցու քարոզիչ նշանակելու մասին:

Թիվ 2 1905 Հունվար 8

14. Քրիստոսի յայտնութիւնը եւ Քրիստոսի յայտնութիւնները - 25

15. Ղեւոնդ վրդ., Քրիստոսի ծնունդը - 28

16. Ինչպէ՞ս երգելու է «Փառք ի բարձունս»ը - 30

17. Նուիրատուութիւններ - 33
Պատրիարք Հայրը մեկ տարվա 2 օրինակ «Լոյս» է մփրել Կարմիր և Մշո Ս. Կարապետ վանքերին, իսկ Հակոբ Գալստյանը՝ մեկ օրինակ՝ Ներսէս քահանա Մալումյանին:

18. Եղիշէ եպս. Դուրեան, Այսօր անճառ - 34
Սկ. տե՛ս № 8:

19. Թորգոմ վրդ., Խաչ - Խորհուրդ խաչին երկնամուկը ... - 35

20. Ե՞րբ ծնաւ Քրիստոս - 36

21. Ե՞րբ սկսաւ Քրիստոսի թուականը - 37

22. Ղեւոնդ վրդ. Դուրեան, Վկայութիւններ - 38
Եմնդյան տոն կարգելու մասին քաղվածքներ կանոններից և հեղինակներից:

23. Վահան վրդ. Պարտիզակցի, Ծիր կաթին եւ Սուրբ Աստուածածին - 40
Պատմվածք:

24. Հաւատքի ցուքեր եւ խօսքեր - 41
Քաղվածքներ Եղիշէի ճառերից: Սկ. տե՛ս № 5:

25. Յակոբ Աստուածաբան, Եկեղեցույ մուկը - 41

26. Պատմական ջրօրհներէքներ - 42

1022 և 1211 թթ. ջրօրհներդների մասին:

27. Հիմ էջեր (Յակոբ Նալեան, Եսափոմ կամ Չափոմի կղզին) - 44

Սկ. տե՛ս № 11:

28. Քրոնիկ - 46

Պատրիարքի այցելությունների, ամանորի, Կիլիկիո կաթողիկոսության մայրավանքի կանոնագրի, առաջնորդական թեմերի, Տրապիզոնի, Ռոդոս-թոյի, Հտիրանի, Մարաշի, Սղերդի հայոց կյանքի մասին:

Թիվ 3 1905 Հունվար 15

29. Քարոզելու արուեստը - 49

30. Եղիշէ, Ի մկրտութիւնն Քրիստոսի - 55

Եղիշէի ճառի աշխարհաբար թարգմանությունը՝ ներածականով:

31. Վահան վրդ. Պարտիզակցի, Գառնուկ եւ Սուրբ Կարապետ - 59

Պատմվածք: Ծար. տե՛ս № 151:

32. Չարլըս Սպըրճըն, Քարոզի ծրագիրներ - 60

Թրգմ. Ղևոնդ վրդ., հեղինակի կենսագրական տվյալներով: Ծար. տե՛ս № 41, 122, 221, 303:

33. «Կաթիլ կաթիլ»: Ազգային հիւանդանոցի օրացույցները - 62

Օրացույցի հրատարակության եւ դրանից ստացված հասույթի մասին:

34. Զոջացող կինը: Դրուագ մը Սիւնեցի Ստեփանոս եպիսկոպոսի կեանքէն - 65

«Վկայաբանական պատմած»:

35. Քրոնիկ - 71

Պատրիարքական ընդունելության, եկեղեցական բեմերի, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի անվանակոչության տոմի մասին:

Թիվ 4 1905 Հունվար 22

36. Քահանայական խնդիրը - 73

Քահանայի կոչման, անձի, ընտրության, ընտանիքի, ապրուստի եւ հարակից այլ հարցերի մասին:

37. Սասկան վարդապետ, Նոր մարդն ի Քրիստոս - 85

Քարոզ:

38. Եղիշէ եպս. Դուրեան, Այսօր անճառ - 88

Սկ. տե՛ս № 8:

39. Հաւատքի ցուքեր եւ խօսքեր - 89

Քաղվածքներ Եղիշէի ճառերից: Սկ. տե՛ս № 5:

40. Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ բեմերը - 89

Մ. Օրմանյանի քարոզը: Տե՛ս № 64. 100:

41. [Չարլըս Սպըրճըն], Քարոզի ծրագիրներ - 91

Սկ. տե՛ս № 32:

42. Վիմէ, Քրիստոնէական խորհրդածութիւններ - 92

Թրգմ. Եղիշէ վարդապետ:

43. Հիմ էջեր: (Յակոբ Նալեան, Եսափոմ կամ Չափոմի կղզին) - 93

Սկ. տե՛ս № 11:

44. Քրոնիկ - 96

Պատրիարքի այցելությունների, Մ. Օրմանյանի քարոզի, դպրոց այցելե-

լու, Փարիզում Եմնդյան տոնակատարությունների մասին:

Թիվ 5 1905 Հունվար 29

45. Ս. Պատրիարք Բոր անուանակոչութեան տօնը - 97

Կենսագրական համառոտ գծերով:

46. Քահանայից մատենադարանը - 98

Մի քահանայի անհրաժեշտաբար ունենալիք գրքերի մասին: Տե՛ս № 107, 211:

47. Տիրայր վարդ., Հաստքը - խորատուգուն վառ սիրոյն մէջ Յիսուսի ... - 103

48. Եղիշէ եպիսկոպոս Դուրեան, Այսօր անճառ - 104

Սկ. տե՛ս № 8:

49. Ղեւոնդ վարդապետ, Բարեգործութիւն - 105

Քարոզ:

50. Նաւասարդ, Կամքը իբրեւ ջիղ բարոյական կեանքին - 107

Հրապարակախոսություն: Տե՛ս № 81:

51. Սարգիս Թ. Պալապանեան, Երգ երգոց գիրքը - 109

Մեկնաբանական վերլուծություն:

52. Նորայր Բիզանդացի, Կաթողիկոս, թէ կաթողիկոս - 115

53. Վահրիճ վարդապետ, Ազգային հիւանդանոցի գործակալները - 116

Ազգային հիվանդանոցի օրացույցներից ստացված հասույթի մասին:

54. Փոփոխութիւններ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ մէջ (Կ. Պօլսոյ եկեղեցիներուն կահաւորումը - 117

Ծար. տե՛ս № 66:

55. Ուսումնական խորհուրդ - 119

Թիվ 6 1905 Փետրվար 5

56. Քննասէր, Վաղուան Աւետարանը՝ Յովհաննէս Զ 15-21 - 121

Տե՛ս № 86, 92, 101, 114, 126:

57. Օրումն տօնը - 124

Արիստակեսի, Վրթանէսի, Հուսկան, Գրիգորիսի և Դանիելի տոների բացատրությունը:

58. Տօթ. Թ. Թօփեան, Ի՞նչ է արդի աստուածաբանությունը - 127

Ծար. տե՛ս № 68, 77, 93, 103, 111, 115, 129, 136, 156, 171, 184, 191:

59. Եղիշէ եպիսկոպոս Դուրեան, Այսօր անճառ - 131

Սկ. տե՛ս № 8:

60. Երումն վարդապետ, Հաղորդութեան խորհուրդը - 132

Ծար. տե՛ս № 135, 146, 154, 162, 170, 179, 198, 218, 227, 244:

61. Կենցաղագիտությունը եկեղեցւոյ մէջ - 134

62. Ղեւոնդ վարդապետ, Չորս Աւետարաններու ծագումն ու վաւերականությունը - 136

Ծար. տե՛ս № 72, 78, 112, 127, 137, 155, 162, 178:

63. Քննասէր, «Լոյս»ի լուսաբանությունները - 139

Պատասխան «Արեւելք»ի Վանասերին:

64. Դ. ծ. վ. Յ., Հայ Եկեղեցույ բե-
մերը - 140
Տե՛ս Խ 40:

65. Կորիւն վարդապետ, Ձեռագիր-
ներ - 140
1416, 1477, 1469, 1703, 1576 թթ.
գրչագրված Մաշտոցի (2), Ծարակնո-
ցի, Հարանց վարքի և Հայսմավորքի
նկարագրություն: Ծար. տե՛ս Խ 141:

66. Փոփոխություններ Հայաստան-
այց Եկեղեցույ մէջ - 142
Սկ. տե՛ս Խ 54:

Թիվ 7 1905 Փետրվար 12

67. Քննաւեր, Տեառնընդառաջ -
145
Տոնի իմաստը, պատմությունը, Սի-
մեոն Ծերունին:

68. Տօքթ. Յ. Թօփճեան, Ի՞նչ է
արդի աստուածաբանությունը - 150
Սկ. տե՛ս Խ 58:

69. Եղիշէ եպիսկոպոս Դուրեան,
Այսօր անճառ - 154
Սկ. տե՛ս Խ 8:

70. Կոլոտի դպրոցի դերը տոհմա-
յին դաստիարակութեան մէջ - 155

71. Տիրայր վարդապետ, Քրիս-
տոնէութեան պատգամաբերությունը -
158

72. Ղեւոնդ վարդապետ, Չորս
Աւետարաններու ծագումն ու վաւերա-
կանությունը - 160
Սկ. տե՛ս Խ 62:

73. [Վահան վարդապետ], Մի՞ն-
րականություն եւ Տէրընտաւ - 162

74. Հերտեր, Իսրայէլի տեսանդ-
ները - 167
Թրգմ. Ռ. Պերպերյան:

75. Տաղանդաւոր հայեր եւ ջութա-
կահար Հ[այկ] Կիրտէնեան - 167

Թիվ 8 1905 Փետրվար 19

76. Օրումն տօնը - 169
Սահակ Պարթևի տոնի առթիվ:

77. Տօքթ. Յ. Թօփճեան, Ի՞նչ է
արդի աստուածաբանությունը 172
Սկ. տե՛ս Խ 58:

78. Ղեւոնդ վարդապետ, Չորս Ա-
ւետարաններու ծագումն ու վաւերա-
կանությունը - 175
Սկ. տե՛ս Խ 62:

79. Արտաւազդ վարդապետ, Ա-
դօք: Առանց սիրոյ ոչինչ եմ - Եթէ,
Տէր իմ Յիսուս ... - 180

80. Մեսրոպ վարդապետ, Ներկա-
յի պահանջքը - 181
Ավետարանը քարոզելու մասին:

81. Նաւասարդ, Հաւատքը իբր ու-
ժական զօրութիւն կրօնական կեան-
քին - 183
Տե՛ս Խ 50:

82. Տըրըմոնտ, Նորոգումն կեան-
քը - 188
Բարոյախօսություն: Թրգմ. Եղիշէ
վարդապետ: Ծար. տե՛ս Խ 159:

83. Վահան քահանայ Խոյեան, Ա-
մուսնական զեղծումներ - 190
Նամակ խմբագրությանը՝ Նիկոմի-
դիո թեմում տիրող բարքերի մասին:

Իբրև հավելված՝ խմբագրության համապատասխան բացատրությունները:

Թիվ 9 1905 Փետրվար 26

84. Պաշտօնական: Կոնդակ կարգադրություն - 194

Մաղաքիա Պատրիարք Օրմանյանի կոնդակը Քղիի Հերտիֆ գյուղի քահանա Խորեն Մուրադյանին կարգադրել հռչակելու մասին:

85. Օրում տունը - 195

Կ. Պոլսո հարյուր հիսուն Հայրապետների մասին:

86. Քննասեր, Վաղուան Աւետարանը՝ Մատթեոս Զ 1 - 21 - 199

Տե՛ս № 56:

87. Եղիշէ եպիսկոպոս Դուրեան, Աշխարհ ամենայն - 206

Ներսէս Օնորհալու շարականի աշխարհաբար թարգմանությունը: Սկ. տե՛ս № 8:

88. Վերծանող, Ինքնօրէն Եկեղեցիներ 207

Տե՛ս № 104:

89. Ֆիւսթէլ տը Քուլանձ, Հոգիի եւ մահուան վրայ հաւատալիքներ - 210

Հատված La Cité antique գրքից: Թրգմ. Արշավիր սարկավագ: Ծար. տե՛ս № 96:

90. Մատենախօսական: «Նարեկը եւ իւր աշխարհաբար թարգմանությունը» - 213

91. Վահան վարդապետ Պարտիզակցի, Ի գրոց-բրոց: Վարագոյրը - 216

Թիվ 10 1905 Մարտ 5

92. Քննասեր, Վաղուան Աւետարանը՝ Մատթեոս Ե 17 - 48 - 217

Տե՛ս № 56:

93. Տօքթ. Յ. Թօփճեան, Ի՞նչ է աղոյի աստուածաբանութիւնը - 223

Սկ. տե՛ս № 58:

94. Եղիշէ եպիսկոպոս Դուրեան, Առաւօտ լուսոյ - 227

Ներսէս Օնորհալու շարականի աշխարհաբար թարգմանությունը: Սկ. տե՛ս № 8:

95. «Կանոնք ձեռնադրութեան» - 228

Ֆ. Քոնիքիի՝ «Բանասեր»-ի մեջ տպած հոդվածի վերլուծություն:

96. Ֆիւսթէլ տը Քուլանձ, Հոգիի եւ մահուան վրայ հաւատալիքներ - 232

Սկ. տե՛ս № 89:

97. Հաւատքի ցոյքեր եւ խօսքեր - 234

Գերմ. թրգմ. Մեղու: Տե՛ս № 5:

98. Նարեկ եւ իւր աշխարհաբար թարգմանությունը - 235

Բանավեճ:

99. Յ. Ս. Թաւշանճեան, «Լոյս»-ի շուրջ - 237

100. Հայ Եկեղեցոյ բեմերը մայրաքաղաքիս մէջ - 240

Տե՛ս № 40:

Թիվ 11 1905 Մարտ 12

101. Քննասեր, Վաղուան Աւետարանը՝ Դովկաս ԺԵ 1 - 32 - 241

Տե՛ս №56:

102. Օրոսան տունը - 246

Կյուրեղ Երուսաղեմացու, Կյուրեղ եպիսկոպոսի եւ մրա մայր Ամնայի տոմի մասին:

103. Տօքթ. Յ. Թօփճեան, Ի՞նչ է արդի աստուածաբանութիւնը - 249

Սկ. տե՛ս №58:

104. Վերծանող, Ինքնօրէն եկեղեցիներ - 253

Սկ. տե՛ս №88:

105. Սահակ վարդապետ, Հայ Եկեղեցւոյ քարոզիչները - 256

Շար. տե՛ս № 118, 130, 138, 172:

106. Անուշաւան սարկաւազ, Պատարագներու բազմացումը մեր մէջ - 259

107. «Քաճաճայից մատենադարանը»: Ծրագիր - 262

Տե՛ս №46:

Թիվ 12 1905 Մարտ 19

108. Պաշտօնական: Կոնդակ կարգապահութեան - 265

Քաճաճայի ինքնակամ փոխադրությունները կամիսելու և արգելելու մասին՝ առանց անուններ տալու:

109. Օրոսան տունը - 267

Հովհան Երուսաղեմացու, Հովհան Օձնեցու, Հովհան Որոտնեցու և Գրիգոր Տաթևացու տոմերի մասին:

110. Վաղուսան Աւետարանը՝ Ղուկաս ԺԶ 1 - 31 - 275

111. Տօքթ. Յ. Թօփճեան, Ի՞նչ է արդի աստուածաբանութիւնը - 281

Սկ. տե՛ս №58:

112. Ղեւոնդ վարդապետ, Չորս Աւետարաններու ծագումն ու վաւերականութիւնը - 284

Սկ. տե՛ս №62:

113. Տրդատ եպիսկոպոս Պալեան, Ձեռագիրք Կեսարիոյ վիճակին վանօրէից և եկեղեցւոյ եւ անհատից սեփական - 286

1635 թ. գրչագրված Ավետարանի մկարագրություն: Շար. տե՛ս № 187, 241, 282, 299, 792, 803, 863, 873, 896:

Թիվ 13 1905 Մարտ 26

114. Քննաւեր, Վաղուսան Աւետարանը՝ Ղուկաս ԺԷ 20 - ԺԸ 14 - 289

Տե՛ս №56:

115. Տօքթ. Յ. Թօփճեան, Ի՞նչ է արդի աստուածաբանութիւնը - 294

Սկ. տե՛ս №58:

116. Վերտի, Երածիշտ միանձնութիւն: Սահակդուխտ - 297

117. Եղիշէ եպիսկոպոս Դուրեան, Նորոգող - 300

Ներսէս Ծմորհայու շարականի աշխարհաբար թարգմանությունը: Սկ. տե՛ս №8:

118. Սահակ վարդապետ, Հայ Եկեղեցւոյ քարոզիչները - 302

Սկ. տե՛ս № 105:

119. Հաւատքի ցուքեր եւ խօսքեր - 304

Սկ. տե՛ս №97:

120. Սասկան վարդապետ, Հա-
ւատք, լոյս, սէր — Ներանձնական հը-
գօր ոյժեր ... - 305

121. «Լոյս»ի լուսաբանութիւնները -
306

Պարտադրանքով խոստովանու-
թյան անթույլատրելիության մասին:

122. Սպընդըն, Բարոզի ծրագիր-
ներ - 306

Սկ. տե՛ս № 32:

123. Հին էջեր: Ներսէս Ծնորհալի,
Նախադրութիւն «Հաւատով խոստո-
վանիս» աղօթքին - 308

Աղօթքի և դրա ընթերցանականութիւն-
ներ ունենալու մասին:

124. Յարութիւն Մկրտիչեան, Կրօ-
նի եւ երաժշտութեան դասերը դպրոց-
ներում մէջ - 309

125. Այլեայլք - 312

Սիսակ Ճերիտի և Նվարդ Չեչյա-
նի նշանտուքի, հողագործական հայե-
րեն մի պարբերական ունենալու ան-
հրաժեշտության, «Մասիս»-ի վերա-
հրատարակության, տիկին Արուսյա-
կի՝ Դուրյանների մոր մահվան մասին:

Թիվ 14 1905 Ապրիլ 2

126. Քննասէր, Վաղուան Աւետա-
րանը՝ Մատթէոս ԻԲ 34 — ԻԳ 39 - 313
Տե՛ս № 56:

127. Ղեւոնդ վարդապետ, Չորս Ա-
ւետարաններու ծագումն ու վաւերա-
կանութիւնը - 321

Սկ. տե՛ս № 62:

128. Եղիշէ եպիսկոպոս Դուրեան,
Արարչական - 324

Ներսէս Ծնորհալու շարականի
աշխարհաբար թարգմանությունը:
Ծար. տե՛ս № 163:

129. Տօքթ. Յ. Թօփճեան, Ի՞նչ է
արդի աստուածաբանութիւնը - 326
Սկ. տե՛ս № 58:

130. Սահակ վարդապետ, Հայ Ե-
կեղեցու քարոզիչները - 330
Սկ. տե՛ս № 105:

131. Հմայեակ սարկաւազ, Իմաս-
տութիւն Սողոմոնի - 332
Պատմագիտական ակնարկ: Ծար.
տե՛ս № 140, 173, 193, 208, 245, 254:

132. Ներսէս քահանայ Նշանեան,
Պորտ համընդու դրութիւնը - 335
Խմբագրական վերջաբանով:

Թիվ 15 1905 Ապրիլ 9

133. «Լոյս»ի 15րդ եւ 16րդ թիւերը -
337

Նյութերի առատության պատճա-
ռով շաբաթաթերթը 24-ի փոխարեն 32
էջերով հրատարակելու անհրաժեշ-
տության մասին:

134. Քննասէր, Համապատում Ա-
ւազ եօթնեկի - 338
Ծար. տե՛ս № 143:

135. Երուանդ վարդապետ, Հա-
ղորդութեան խորհուրդը - 347
Սկ. տե՛ս № 60:

136. Տօքթ. Յ. Թօփճեան, Ի՞նչ է
արդի աստուածաբանութիւնը - 351
Սկ. տե՛ս № 58:

137. Ղեւոնդ վարդապետ, Չորս
Աւետարաններու ծագումն ու վաւերա-
կանութիւնը - 354

Սկ. տե՛ս № 62:

138. Սահակ վարդապետ, Հայ Եկեղեցւոյ քարոզիչն - 357

Սկ. տե՛ս № 105:

139. Յ. Թօփմեան, Ծագումն հայ վանականութեան - 361

Թրգմ. գերմաներէնից: Ծար. տե՛ս № 174, 194:

140. Հմայեալ սարկաւազ, Իմաստութիւն Սողոմոնի - 362

Սկ. տե՛ս № 131:

141. Կորիւն վարդապետ, Երկու ձեռագիր Աւետարան - 367

Բաղուի Ս. Աստվածածին եկեղեցւոյ մէջ գտնվող երկու Ավետարանների (1334 թ. և ԺԵ դ. գրչություն ունեցող) նկարագրություն: Սկ. տե՛ս № 65:

Թիվ 16 1905 Ապրիլ 16

142. Զատիկ: «Լոյս»ի շնորհատրութիւնները - 369

143. Քննասէր, Համապատում Աւագ եօթնեկի - 370

Սկ. տե՛ս № 134:

144. Տօքթ. Յ. Թօփմեան, Զատիկ - 380

Բառի ստուգաբանություն, հին և նոր Զատիկը, նշանակությունը:

145. Բրիստոսի յարութիւնը - 380
Բանախոսություն:

146. Երուանդ վարդապետ, Հանդիմանութեան խորհուրդը - 391

Սկ. տե՛ս № 60:

147. Աւագ ուրբաթ: Աղեքսանդր Գ. Փանոսեան, Յիսուսի խաչին - Անծայրածիր լերկ անապատ ... - 393

148. Գ. Վահէվահեան, «Չէ աստ» - 394

Արձակ քերական:

149. [Յովհաննէս քահանայ Մկըրեան], Սուրբ գրոց ընթերցուածները Հայ Եկեղեցւոյ մէջ - 395

Ծար. տե՛ս № 160, 168, 175, 181, 188, 195, 204, 213, 222, 242, 256, 284, 292, 316, 333, 352, 364, 373, նաև 150:

150. Յովհաննէս քահանայ Մկըրեան, Նամակ խմբագրութեան - 397

Նամակի հեղինակը շնորհակալութեամբ է հայտնում իր վերոհիշյալ հոդվածը «Լոյս»-ի մէջ տպագրված տեսնելու համար: Տե՛ս № 149:

151. Վահան վարդապետ Պարտիզակցի, Գառնուկը - 398

Սկ. տե՛ս № 31:

152. Հին խօսքեր - 400

Հին մեծերի կյանքից դրվագներ:

Թիվ 17 1905 Ապրիլ 25

153. Վերլուծութիւններ: Զատիկի կիրակիները - 401

Ծար. տե՛ս № 161, 169, 176, 182, 189:

154. Երուանդ վարդապետ, Հանդիմանութեան խորհուրդը - 404

Սկ. տե՛ս № 60:

155. Ղեւոնդ վարդապետ, Չորս Աւետարաններու ծագումն ու վաւերականութիւնը - 408

Սկ. տե՛ս № 62:

156. Տօքթ. Յ. Թօփճեան, Ի՞նչ է արդի աստուածաբանութիւնը - 412
Սկ. տե՛ս № 58:

157. «Լոյս»ի լուսաբանութիւնները: Քննասէր, Ծիտաբանար - 415
Ազգականության աստիճանի որոշում:

158. Թաղէոս քահանայ Մ. Ներսէսեան, Տնտես - Ինչո՞ւ կ'ըսես, ով մարդ, Ե՛ս, ե՛ս ... - 418

159. Տըրըմոնտ, Նորոգումը կեանքը - 418
Սկ. տե՛ս № 82:

160. Յովհաննէս աւագ քահանայ Մկրեան, Ս. Գրոց ընթերցումները Հայ Եկեղեցւոյ մէջ - 422
Սկ. տե՛ս № 149:

Թիվ 18 1905 Ապրիլ 30

161. Վերլուծութիւններ: Զատկի կիրակիները - 425
Սկ. տե՛ս № 153:

162. Երուանդ վարդապետ, Հաղորդութեան խորհուրդը - 427
Սկ. տե՛ս № 60:

163. Յիլիշէ եպիսկոպոս Դուրեան, Արարչական - 431
Սկ. տե՛ս № 128:

164. Նաւասարդ, Բարոյականը իբր պտուղ իմացական զգացումի - 433

165. Հայկական ճարտարապետութիւն - 438

166. Սարգիս Յ. Պալապանեան, Երգ երգոցի ջատագովականը - 442

167. Լաւագոյնը - 444
Բարոյական մասին: Գերմ. թարգմանեց Մեղու:

168. Յովհաննէս աւագ քահանայ Մկրեան, Ս. Գրոց ընթերցումները Հայ Եկեղեցւոյ մէջ - 445
Սկ. տե՛ս № 149:

Թիվ 19 1905 Մայիս 7

169. Վերլուծութիւններ: Զատկի կիրակիները - 449
Սկ. տե՛ս № 153:

170. Երուանդ վարդապետ, Հաղորդութեան խորհուրդը - 451
Սկ. տե՛ս № 60:

171. Տօքթ. Յ. Թօփճեան, Ի՞նչ է արդի աստուածաբանութիւնը - 455
Սկ. տե՛ս № 58:

172. Սահակ վարդապետ, Հայ Եկեղեցւոյ քարոզիչները: Յաճախապատում - 462
Սկ. տե՛ս № 105:

173. Հմայեակ սարկաւագ, Իմաստութիւն Սողոմոնի - 464
Սկ. տե՛ս № 131:

174. [Յ. Թօփճեան], Ծագումն հայ վանականութեան - 468
Սկ. տե՛ս № 139:

175. Յովհաննէս աւագ քահանայ Մկրեան, Ս. Գրոց ընթերցումները Հայ Եկեղեցւոյ մէջ - 471
Սկ. տե՛ս № 149:

Թիվ 20 1905 Մայիս 14

176. Վերլուծություններ: Զատկի կիրակիները - 473

Սկ. տե՛ս № 153:

177. Գ. ՎահեՎահեան, Ներշնչումը - Նըկարչագեղ ջիմջ կապույտին տակ խոհում ... - 481

178. Ղեւոնդ վարդապետ, Չորս Աւետարաններու ծագումն ու վաւերականութիւնը - 482

Սկ. տե՛ս № 62:

179. Երուանդ վարդապետ, Հաղորդութեան խորհուրդը - 486

Սկ. տե՛ս № 60:

180. Զաւէն վարդապետ, Յովհան Օձնեցի - 490

Սկ. տե՛ս № 217:

181. Յովհաննէս քահանայ Մկրտեան, Ս. Գրոց ընթերցուածները Հայ Եկեղեցւոյ մէջ - 494

Սկ. տե՛ս № 149:

Թիվ 21 1905 Մայիս 21

182. Վերլուծություններ: Զատկի կիրակիները - 497

Սկ. տե՛ս № 153:

183. Մաղաքիա արք. [Օրմանեան, Նամակ առ] Մարկելոս Պօէրն - 501

1895 թ. հրատարակության Աստվածաշնչի մեջ անվավեր գրքերի գոյության մասին, խմբագրական մի անբաժանականով:

184. Տօթ. Յ. Թօփճեան, Ի՞նչ է արդի աստուածաբանութիւնը - 505

Սկ. տե՛ս № 58:

185. Թորգոմ վարդապետ, Գործք առաքելոց - 511

Գործի անունը, վավերականությունը, հեղինակը, ժամանակը և արժեքը:

Ծար. տե՛ս № 226:

186. Յ. Ս. Թաւշանճեան, [Գիմեմությունեան դէմ յօդուածի մրցանակի պայմանները] - 513

Խմբագրական մի անբաժանականով:

Տե՛ս № 267, 283, 315:

187. Տրդատ եպիսկոպոս Պաւեան, Ձեռագիրք Կեսարիոյ վիճակիմ վանօրէից, Ս. եկեղեցեաց եւ ամհատից սեփական - 516

1295, 1712 և 1425 թթ. գրչագրված Աւետարանների մկարագրություն:

Սկ. տե՛ս № 113:

188. Յովհաննէս քահանայ Մկրտեան, Ս. Գրոց ընթերցուածները Հայ Եկեղեցւոյ մէջ - 520

Սկ. տե՛ս № 149.

(Ծարումակելի)